

Konferencja naukowa „Nowe problemy badawcze geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej”, 11–12 czerwca 2018 r., Poznań.

W dniach 11–12 czerwca 2018 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się konferencja naukowa pt. „Nowe problemy badawcze geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej” dedykowana pamięci Profesora Zbyszka Chojnickiego, jednego z najwybitniejszych współczesnych geografów, uznanego autorytetu w dziedzinie teorii i metodologii geografii. Profesor Z. Chojnicki (1928–2015) był twórcą poznańskiej szkoły naukowej nowoczesnej geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Głównym organizatorem konferencji był Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM, a współorganizatorem – Komitet Nauk Geograficznych PAN. Patronat honorowy sprawowali: Rektor UAM, Dziekan Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania PAN i ERSA – Sekcja Polska. Obrady odbywały się w Collegium Geographicum im. Stanisława Pawłowskiego na Kampusie Morasko UAM.

Celem konferencji było przedstawienie głównych problemów teoretycznych, metodologicznych i aplikacyjnych badań z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, które ujawniają się w kontekście współczesnych przemian społeczno-ekonomicznych Polski i Europy oraz wyzwań dotyczących rekonceptualizacji uprzednio funkcjonujących programów badawczych. W konferencji uczestniczyło 80 osób, w tym przedstawiciele wielu polskich ośrodków naukowych. W obradach wzięli udział nie tylko geografowie, ale również ekonomiści, regionaliści, urbaniści, planiści i socjologowie.

Otwarcia konferencji dokonali: dr hab. Leszek Kasprzak, Dziekan Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM i dr hab. Paweł Churski, Dyrektor Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM. Konferencja była podzielona na dwie części tematyczne. Pierwsza część konferencji „Dziedzictwo naukowe Profesora Zbyszka Chojnickiego i jego rola w rozwoju polskiej geografii” obejmowała sesję plenarną i panel dyskusyjny. Podczas sesji plenarnej (moderator: prof. dr hab. Jerzy Parysek) przedstawiono referaty odnoszące się do dorobku Profesora Chojnickiego (prof. dr hab. Tadeusz Strykiewicz – Uniwersytet im. A. Mickiewicza, prof. dr hab. Wiesław Maik – Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, prof. dr hab. Andrzej Lisowski – Uniwersytet Warszawski).

W panelu dyskusyjnym (moderator: prof. dr hab. Teresa Czyż) wzięli udział: prof. dr hab. Ryszard Domański (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), prof. dr hab. Bolesław Domański (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr hab. Tade-

usz Markowski (Uniwersytet Łódzki), prof. dr hab. Jerzy Parysek (Uniwersytet im. A. Mickiewicza) i prof. dr hab. Waldemar Ratajczak (Uniwersytet im. A. Mickiewicza). Uczestnicy panelu skoncentrowali się na określeniu znaczenia dorobku naukowego Profesora Z. Chojnickiego w kształtowaniu poszczególnych aspektów metodologicznych współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz koncepcji modelu empiryczno-naukowego geografii.

Wydarzeniem towarzyszącym sesji plenarnej była uroczystość nadania imienia Profesora Zbyszka Chojnickiego sali wykładowej w Collegium Geographicum UAM z udziałem Dziekana Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM i żony Profesora, Doroty Chojnickiej.

Druga część konferencji, poświęcona nowym problemom badawczym geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, odbywała się w formie równoległych sesji, na których zaprezentowano 36 referatów. Sesja I poświęcona została koncepcjom teoretycznym i metodologicznym w geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej. Zaprezentowano na niej m.in. analizę roli różnorodności teoretyczno-metodologicznej w budowaniu tożsamości geografii człowieka (dr hab. M. Wójcik), a także koncepcję mechanizmów jako podstawy wyjaśniania w geografii społeczno ekonomicznej (dr hab. Krzysztof Stachowiak). Prof. M. Dutkowski przedstawił koncepcję „odporności/kruchości/antykruchości” i „czarnych łabędzi” Nassima Taleba, która skupia się na zagadnieniach prawdopodobieństwa, przypadkowości oraz niepewności i przedstawił jej zastosowanie w badaniach terytorialnych systemów społecznych. W sesji II, poświęconej rekonfiguracji przestrzennej organizacji gospodarki, szczególnie interesujące były referaty analizujące wpływ globalizacji, transformacji i integracji na redefinicję czynników rozwoju (zespół dr. hab. P. Churskiego) oraz przemiany strukturalne (dr T. Rachwał), a także referaty dotyczące badań przedsiębiorstw międzynarodowych (dr hab. A. Tobolska i dr W. Killar). Sesja III dotyczyła współczesnych studiów miejskich i regionalnych. Dominowały tu zagadnienia związane z miejskimi obszarami funkcjonalnymi. W sesji IV prezentowane były główne nurty badawcze w geografii społecznej i humanistycznej. Niezwykle interesująco prezentowała się sesja V poświęcona zagadnieniom cyfryzacji w geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej. Prezentowane tu referaty dotyczyły zarówno aspektów metodologicznych (dr M. Rzeszewski i dr hab. J. Kotus oraz dr G. Masik i mgr D. Studzińska) jak i zastosowania narzędzi informatycznych np. w delimitacji (dr Bartosiewicz i dr hab. S. Marcińczak) czy badań dostępności transportowej (dr R. Bul). Ostatnia sesja pt. „Problemy geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej w badaniach młodych naukowców” odbyła się pod patronatem ERSA Sekcja Polska. W ramach konferencji odbyła się również sesja posterowa, na którą przygotowano i zaprezentowano 14 posterów.

Po każdej sesji i posiedzeniu grupy problemowej odbywały się dyskusje, podczas których poruszano problematykę możliwości badawczych w geografii społeczno-ekonomicznej jakie niesie postęp metodologiczny, nowoczesnych trendów

badawczych w naukach społecznych, zagadnienie współczesnych wyzwań, które stoją przed geografiami społeczno-ekonomiczną i gospodarką przestrzenną, zarówno o charakterze poznawczym, jak i w sferze praktyki.

Podczas podsumowującej obrady dyskusji plenarnej, dr hab. Paweł Churski, Dyrektor IGSEiGP UAM, podziękował uczestnikom konferencji za twórczą debatę naukową oraz wymianę poglądów, myśli i doświadczeń. W dyskusji podsumowującej wskazano na zasadność i potrzebę organizowania kolejnych konferencji poświęconych aktualnym zadaniom i uwarunkowaniom rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej.

Krzysztof Stachowiak, Joanna Dominiak

Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM, Poznań